

development, the state, society, personality]. Kyiv: Korporatsiia, 2005.

Dolishnii, M. I., Zlupko, S. M., and Tokarskyi, T. B. *Trudovyi potentsial, zainiatist i rynek pratsi* [Labor potential, employment and the labor market]. Lviv, 1997.

Iliash, O. I. *Transformatsii systemy sotsialnoi bezpeky Ukrainy: rehionalnyi vymir* [Transformation of Social Security Ukraine: regional dimension]. Lviv: PAIS, 2012.

Lych, V. M. *Trudovyi potentsial: teoriia ta praktyka vidtvorenia* [Labor potential: theory and practice play]. Kyiv: Naukovyi svit, 2003.

Lisohor, L. S. *Formuvannia rynku pratsi v Ukraini* [Formation of the labor market in Ukraine]. Kyiv: In-t ekonomiky NANU, 2003.

Shum, M. A., and Fylypska, D. Ye. "Deiaki pytannia rozvytku trudovykh resursiv u suchasnykh umovakh" [Some of the development of human resources in modern conditions]. *Biznes Inform*, vol. 2, no. 2 (2011): 145-147.

Trubych, S. Yu. "Trudovyi potentsial i zainiatist naselennia Ukrainy v umovakh rynkovoï transformatsii ekonomiky" [Labor and employment potential of Ukraine in a market economy transformation]. *Dys. ... d-ra ekon. nauk: 08.01.01*, 2000.

Us, H. O. "Modeliuvannia faktoriv vplyvu na intelektualizatsiiu trudovoho potentsialu" [Simulation of factors influencing the intellectualization of labor potential]. *Biznes Inform*, no. 2 (2015): 130-135.

Yuryk, Ya. I., and Kononov, Yu. I. "Rynek pratsi Ukrainy: vchora, syohodni, zavtra" [The labor market in Ukraine: yesterday, today and tomorrow]. *Biznes Inform*, no. 8 (2014): 150-156.

Zasanska, S. V. "Trudovyi potentsial rehionu: rozvytok ta zberezhenia v suchasnykh ekonomichnykh umovakh" [The employment potential of the region: the development and preservation of the current economic conditions]. *Avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk: 08.00.07*, 2010.

УДК 338.24

РЕГУЛЯТОРНИ ЗАСОБИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЗАГРОЗ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ ПІДПРИЄМСТВ

© 2015 СИРОТА В. С.

УДК 338.24

Сирота В. С. Регуляторні засоби попередження загроз економічній безпеці підприємств

Розглянуто підходи провідних держав світу до забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання. Визначені основні завдання державних органів у питанні забезпечення економічної безпеки бізнесу. Окреслено проблеми забезпечення економічної безпеки підприємств в Україні та напрями їх вирішення на рівні держави. Обґрунтовано необхідність поділу загроз економічній безпеці підприємства як за сферою виникнення, так і за рівнями. Запропоновано розділяти як внутрішні, так і зовнішні загрози економічній безпеці суб'єкта господарювання на три рівні: мікро-, мезо- і макрорівень. Описано важливість розгляду економічної безпеки підприємств на макроекономічному рівні. Визначені основні напрями вирішення існуючих проблем та можливі варіанти дій держави за кожним напрямом. Обґрунтовано, що комплексний підхід до вирішення окреслених проблем забезпечить вітчизняним підприємствам можливість економічно безпечно функціонування та дієві стимули для розвитку.

Ключові слова: економічна безпека, підприємство, держава, регуляторні засоби.

Рис.: 2. **Бібл.:** 8.

Сирота Вероніка Сергіївна – здобувач, Університет економіки та права «КРОК» (вул. Лагерна, 30-32, Київ, 03113, Україна)

E-mail: Veronika.syrota@gmail.com

УДК 338.24

Сирота В. С. Регуляторные способы предупреждения угроз экономической безопасности предприятия

Рассмотрены подходы ведущих государств мира к обеспечению экономической безопасности субъектов хозяйствования. Определены основные задачи государственных органов в вопросах обеспечения экономической безопасности бизнеса. Очерчены проблемы обеспечения экономической безопасности предприятий в Украине и направления их решения на уровне государства. Обоснована необходимость разделения угроз экономической безопасности предприятия как по сфере возникновения, так и по уровням. Предложено разделять как внутренние, так и внешние угрозы экономической безопасности субъекта хозяйствования на три уровня: микро-, мезо- и макроуровень. Описана важность рассмотрения экономической безопасности предприятий на макроэкономическом уровне. Определены основные направления решения существующих проблем и возможные варианты действий государства по каждому направлению. Обосновано, что комплексный подход к решению очерченных проблем обеспечит отечественным предприятиям возможность экономически безопасного функционирования и действенные стимулы для развития.

Ключевые слова: экономическая безопасность, предприятие, государство, регуляторные средства.

Рис.: 2. **Библ.:** 8.

Сирота Вероника Сергеевна – соискатель, Університет економіки та права «КРОК» (вул. Лагерная, 30-32, Киев, 03113, Украина)

E-mail: Veronika.syrota@gmail.com

UDC 338.24

Syrota V. S. Regulatory Ways to Prevent Threats to the Economic Security of Enterprises

Approaches of the leading world countries to ensure the economic security of business entities have been considered. The main tasks of the State authorities in the matters of economic securing the business activities have been determined. The challenges of ensuring the economic security of enterprises in Ukraine as well as directions for solving problems at the State level are outlined. The necessity of separating threats to economic security of enterprise, both by the areas of their occurrence and by levels of threat, have been substantiated. It has been suggested to separate internal and external threats to the economic security of a business entity into the three levels: micro-, meso- and macro-level. The importance of addressing the economic security of enterprises at the macroeconomic level is described. The main directions of solving the present problems and options for State's action in each given direction have been determined. It is proved, that a comprehensive approach to solving the outlined problems will enable domestic enterprises to economically safe operation and will provide effective incentives for their development.

Key words: economic security, enterprise, State, regulatory means

Pic.: 2. **Bibl.:** 8.

Syrota Veronika S. – Applicant, University of Economics and Law «KROK» (vul. Lagerna, 30-32, Kyiv, 03113, Ukraine)

E-mail: Veronika.syrota@gmail.com

У сучасних нестабільних умовах функціонування вітчизняних суб'єктів господарювання, що супроводжується високим рівнем загроз та низькою прогнозованістю діяльності, виникає необхідність належного наукового обґрунтування напрямів зміцнення їх економічної безпеки з метою забезпечення можливостей не лише стабільного функціонування, але й подальшого розвитку.

Саме тому однією з найважливіших проблем сьогодення, яка потребує нагального вирішення, є обґрунтування шляхів і напрямів забезпечення економічної безпеки підприємств, тобто механізму формування і підтримання умов безпечного розвитку суб'єкта господарювання на державному рівні.

Вивченню питань забезпечення економічної безпеки підприємства присвячено багато досліджень останніх років. Водночас варто зазначити, що більшість із них є вузькоспеціалізованими. Так, Шабінський О. В. [7] розглядає забезпечення економічної безпеки підприємств агросектора, В. Ф. Проскура та С. А. Жуков [5] віддають перевагу вивченню окремих засад забезпечення економічної безпеки держави та підприємства без їх взаємозв'язку, В. В. Немченко та В. В. Малішевська у своєму дослідженні [3] лише побіжно торкаються проблем забезпечення економічної безпеки підприємств на державному рівні, не заглиблюючись у їх розгляд, В. І. Воробйов [1] здійснює спробу комплексного розгляду системи економічної безпеки підприємства, однак спрямовує увагу швидше на з'ясування ролі економічної безпеки підприємства в системі економічної безпеки держави, В. П. Стадник у своїй праці [6] приділяє увагу переважно дослідженню питань забезпечення економічної безпеки держави в цілому. Також варто виділити і дослідження О. Д. Гудзинського, С. М. Судомир, Т. О. Гуренко, Н. В. Гайдамак [2], в якому здійснюється комплексний розгляд питань забезпечення економічної безпеки підприємства.

Незважаючи на значну кількість досліджень піднятих у статті питань, на сьогодні назріла необхідність формування розподілення загроз за рівнями виникнення, формування засад забезпечення економічної безпеки бізнесу на макроекономічному рівні.

Головна *мета* статті – визначення основних проблем забезпечення економічної безпеки вітчизняних підприємств на напрямів їх вирішення на макроекономічному рівні з урахуванням провідного світового досвіду.

Економічне середовище за своєю суттю дуже динамічне, тому майже не існує такого становища, за якого не виникало б жодних загроз для господарської діяльності. Кожен суб'єкт господарювання у процесі своєї діяльності стикається з цілою низкою проблем, які загрожують економічній безпеці та можуть виникати як у зовнішньому, так і у внутрішньому середовищі підприємства і, при цьому, мати різний ступінь впливу на господарську діяльність.

Пропонуємо здійснити поділ загроз економічній безпеці підприємства за трьома рівнями: макро-, мезо та мікрорівень.

Зазначений поділ дозволить формувати певні завдання та вживати заходів впливу на конкретні види за-

гроз на визначених управлінських рівнях і, таким чином, забезпечувати економічну безпеку підприємства.

Зовнішні загрози макrorівня – це сукупність всіх тих умов та чинників, які здатні здійснювати негативний вплив на господарський процес та економічну безпеку підприємства на загальносвітовому рівні. Даний вид загроз присутній в діяльності тих суб'єктів, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність. До таких загроз можуть відноситися політичні, економічні, фінансові, юридичні та ін. Тобто, до таких загроз можуть бути віднесені всі ті фактори (умови, дії), які ускладнюватимуть чи унеможливуватимуть здійснення господарської діяльності підприємством на ринках окремих країн чи на глобальному ринку в цілому.

Значну роль у забезпеченні економічної безпеки суб'єктів господарювання на макроекономічному рівні, у тому числі й на засадах соціально відповідального менеджменту, відіграє держава, про що свідчить і світова практика. Зокрема, європейський бізнес розглядає державу як регулятор, що впливає на правила поведінки на ринку і сприяє сталому розвитку бізнесу і суспільства, тому європейське бачення корпоративної соціальної відповідальності полягає в соціально відповідальному способі ведення бізнесу за досить помітної ролі держави. При цьому побудовані протягом тривалого часу тісні партнерські відносини держави з бізнесом всебічно підтримуються. Наприклад, держава може володіти значними пакетами акцій, мати своїх представників в управлінні великих підприємств, брати участь у прийнятті відповідальних рішень тощо. Бізнес надає державним органам влади і суспільству різноманітну інформацію про свою діяльність, проводить консультації з питань стосовно підтримки різних програм, спрямованих на соціальну сферу.

Європейська модель соціальної відповідальності орієнтує підприємництво на три сфери прояву ініціативи: економіку; зайнятість; екологію. Відповідно, корпоративна соціальна відповідальність бізнесу поширюється на умови праці, заробітну плату, випуск якісної продукції та надання послуг, охорону навколишнього середовища, зайнятість у конкретному регіоні, реалізацію соціальних ініціатив населення. Відповідальність, пов'язана з реалізацією регіональних соціальних проблем, здійснюється через конкурсні гранти у співпраці з місцевим самоврядуванням.

Отже, європейське розуміння корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) полягає у веденні бізнесу в соціально відповідальний спосіб, і відбувається це за досить помітного впливу держави, з якою в нього існують партнерські відносини. Держава нерідко володіє значними пакетами акцій, має своїх представників в управлінні всіх великих фірм. Відповідно вплив держави є не опосередкованим, як у США, а прямим. Цим європейська модель корпоративної соціальної відповідальності принципово відрізняється від американської моделі.

У США існує низка стимулюючих інструментів на законодавчому рівні, зокрема, щодо впровадження корпоративної соціальної відповідальності підприємства щодо працівників. Корпорації отримують податкові

пільги в разі найму на роботу інвалідів, пенсіонерів, молоді, ветеранів. Існує три види таких податкових пільг:

- ✦ пільги для малого бізнесу, що може розраховувати на щорічний кредит з метою створити додаткові робочі місця для інвалідів;
- ✦ пільги для підприємств, що мають право отримати певні знижки в оподаткуванні у зв'язку зі створенням сприятливого для інвалідів оточення на робочому місці;
- ✦ пільги для роботодавців, яким дозволено мати податковий кредит, якщо вони наймають молоді, ветеранів, пенсіонерів тощо [8].

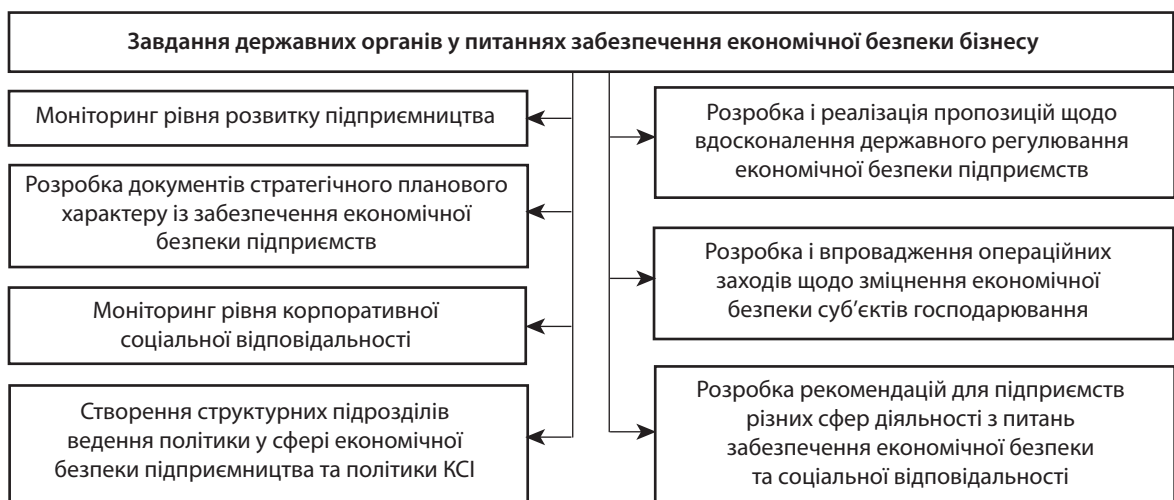
Дещо іншим шляхом іде розвиток і впровадження корпоративної соціальної відповідальності в країнах з трансформаційною економікою. Зокрема, у Росії на сьогодні використовується модель КСВ, яка базується на елементах європейської (бажання підприємств отримати від держави чіткі законодавчі рамки корпоративної соціальної відповідальності) та американської (добровільне ініціювання бізнесом) моделей.

У російській моделі корпоративної соціальної відповідальності основна увага приділяється працівникам та державі, а решті зацікавленим сторонам приділяється значно менше уваги [4].

Впровадження моделі КСВ відповідно здійснюється і на рівні держави (дія постанов, розпоряджень, законів із регулювання різних сфер корпоративної соціальної відповідальності), і на рівні підприємств (введення контрольних заходів та процедур, покращення стандартів якості тощо).

Щодо *Республіки Білорусь*, то на її теренах підприємства впроваджують корпоративну відповідальність не лише за рахунок реалізації внутрішньо корпоративної соціальної відповідальності, спрямованої на розвиток персоналу, забезпечення високої якості продукції, що випускає, охорону праці тощо, вони направляють свою діяльність на організацію соціально значимих акцій.

Основні завдання державних органів розвинених країн світу в питаннях забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання представлено на *рис. 1*.

Рис. 1. Основні завдання державних органів розвинених країн світу в питаннях забезпечення економічної безпеки та соціально відповідального бізнесу

Джерело: сформовано автором на основі власних досліджень.

Варто відзначити, що в *Україні* на сьогодні питання забезпечення економічної безпеки, як і корпоративної соціальної відповідальності підприємств, не є пріоритетними, що пояснюється нестабільністю зовнішньополітичного та економічного становища країни. Однак, водночас, ці питання є актуальними і нагальними, особливо в тих кризових умовах, в яких вимушені функціонувати вітчизняні суб'єкти господарювання протягом останніх років.

Зокрема, у процесі функціонування вітчизняних підприємств зіштовхуються з цілою низкою зовнішніх загроз їх економічній безпеці, серед яких варто виокремити такі:

- ✦ недосконала законодавча база;
- ✦ високий рівень податкового навантаження;
- ✦ обмеженість доступу на світові ринки;
- ✦ низька інвестиційна привабливість окремих підприємств, галузей і країни в цілому;
- ✦ високий рівень корумпованості державних органів та установ;
- ✦ недосконалість і корумпованість судової та правоохоронної систем;
- ✦ наявність явища «рейдерства»;
- ✦ криза банківської системи;
- ✦ переважно декларативний характер підтримки інноваційної діяльності;
- ✦ політична нестабільність (*рис. 2*).

Одним із головних напрямів вирішення цілого ряду проблем у забезпеченні економічної безпеки вітчизняних суб'єктів господарювання є вдосконалення законодавчої бази. Слід відзначити, що кожного року в *Україні* приймається цілий ряд поправок і змін до законодавчих актів, спрямованих на їх удосконалення, однак на практиці це призводить лише до ускладнення функціонування господарюючих суб'єктів, оскільки надто мінливе законодавство вимагає постійних змін в організації та веденні діяльності, проведенні окремих операцій тощо.

Виходячи з вищенаведеного, можемо відмітити, що зміни до законодавства потрібні, однак вони мають

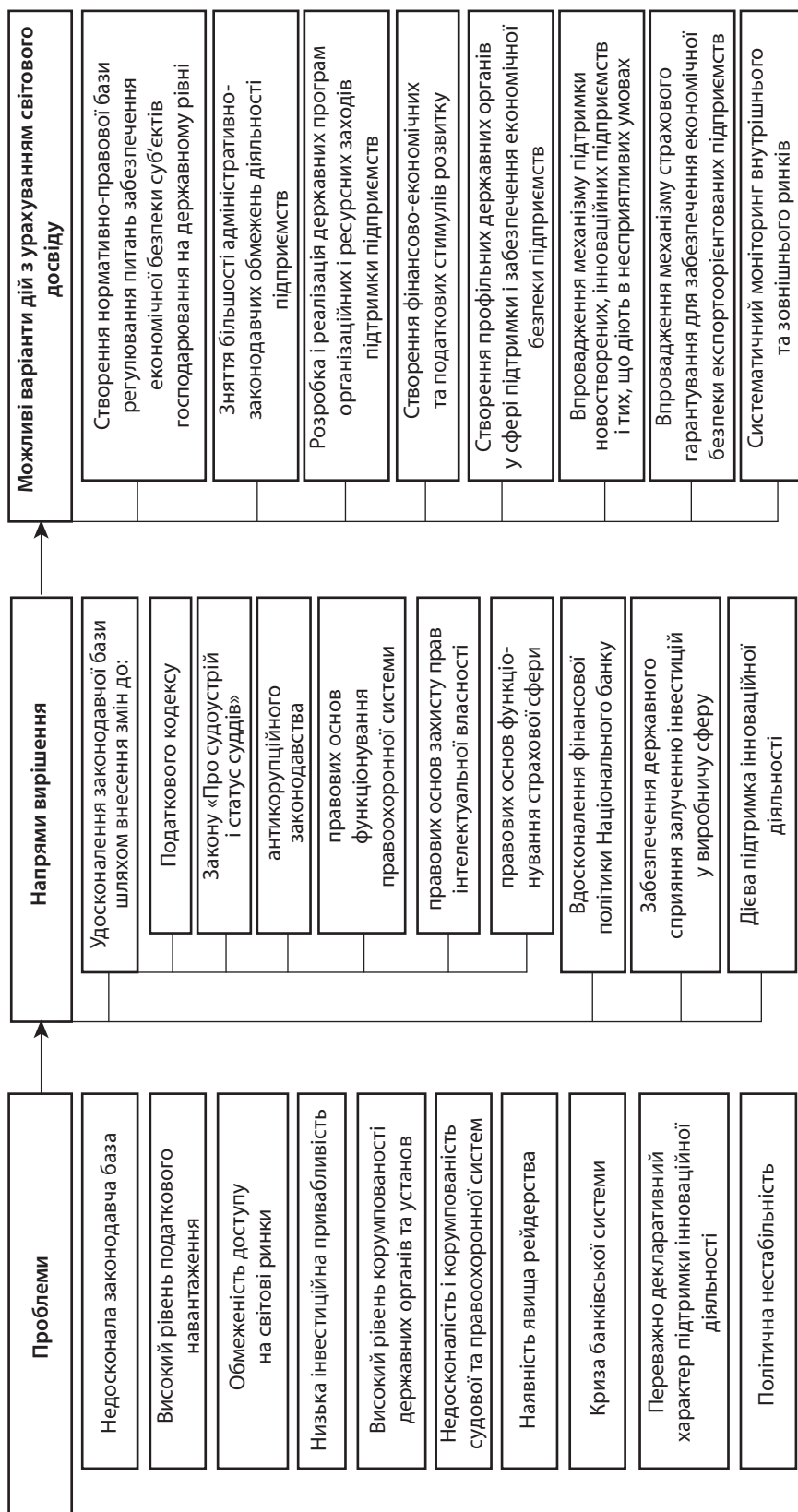

Рис. 2. Проблеми забезпечення економічної безпеки підприємств в Україні та напрями їх вирішення на рівні держави

Джерело: сформовано автором на основі власних досліджень.

бути виваженими і комплексними і, крім того, пройти кілька стадій обговорення – як у вузькому колі спеціалістів, так і в широких колах громадськості для уникнення необхідності постійного внесення правок і доповнень у майбутньому.

З нашої точки зору, основними нормативними документами, які потребують доопрацювання з точки зору забезпечення економічної безпеки вітчизняних суб'єктів господарювання, є такі:

- ✦ Податковий кодекс;
- ✦ Закон «Про судоустрій і статус суддів»;
- ✦ антикорупційне законодавство;
- ✦ правові основи функціонування правоохоронної системи;
- ✦ правові основи захисту прав інтелектуальної власності;
- ✦ правові основи функціонування страхової сфери.

Також важливим заходом держави у підвищенні рівня економічної безпеки вітчизняних суб'єктів господарювання має стати вдосконалення фінансової політики Національного банку України.

Зокрема, на сьогодні така політика є відверто провальною і лише сприяє панічним настроям на ринку валюти, а, отже, і підвищенню ризикової діяльності вітчизняних підприємств, особливо тих, що закуповують сировину за кордоном, що, у кінцевому результаті, призводить до скорочення обсягів виробництва такої продукції, а, отже, і до падіння ВВП.

Ше одним ключовим моментом у системі державного сприяння економічній безпеці суб'єктів господарювання має стати підтримка залучення інвестицій у виробничу сферу. Така підтримка може бути реалізованою за допомогою різноманітних способів, однак в будь-якому разі вона повинна бути дієвою, тобто мати практичні механізми реалізації, а не просто декларуватися у певних документах.

На сьогодні в Україні в нормативних документах визначені окремі підходи до вирішення вказаної проблеми і, зокрема, запровадження окремих пільг для підприємств, які впроваджують ресурсозберігаючі технології. Однак, на практиці не існує конкретного механізму реалізації таких пільг, що дозволяє їх застосовувати зовсім не за призначенням.

Наступний важливий крок на державному рівні в системі забезпечення економічної безпеки підприємств – підтримка інноваційної діяльності. На сьогодні в Україні є значний кадровий потенціал для інноваційної діяльності в різноманітних сферах, однак не існує реальної державної підтримки такої діяльності. Незацікавленість промислового сектора в інноваціях і винаходах, а також відсутність державної підтримки лише стимулюють значний відтік науковців за межі країни, зменшуючи, тим самим, кадровий потенціал різних секторів економіки і знижуючи рівень економічної безпеки вітчизняних суб'єктів господарювання.

Отже, підтримка інноваційної діяльності також має стати одним із пріоритетних напрямів державної діяльності для того, аби стимулювати вітчизняні підприємства до розвитку, підвищення конкурентоспро-

можності і, як наслідок, підвищення рівня економічної безпеки.

ВИСНОВКИ

Сьогодні вітчизняні суб'єкти господарювання в процесі функціонування зіштовхуються з цілою низкою проблем формування їх економічної безпеки, і якщо частину з них можна вирішити на рівні підприємства, то інша лежить у площині державного регулювання. На основі вивчення провідних світових підходів до забезпечення економічної безпеки бізнесу визначені основні напрями вирішення існуючих проблем та можливі варіанти дій держави за кожним напрямом. Лише комплексний підхід до вирішення окреслених проблем забезпечить вітчизняним підприємствам можливість економічно безпечно функціонування та дієві стимули для розвитку. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Воробій В. І.** Методичні основи побудови комплексної системи економічної безпеки підприємства / В. І. Воробій // Наукові записки. – 2011. – № 1 (34). – С. 38 – 43.
2. **Гудзинський О. Д.** Управління ризиками та економічною безпекою / О. Д. Гудзинський, С. М. Судомир, Т. О. Гуренко, Н. В. Гайдамак. – К.: ІПК ДСЗУ, 2010. – 237 с.
3. **Немченко В. В.** Забезпечення економічної безпеки підприємства / В. В. Немченко, В. В. Малішевська // Економіка харчової промисловості. – 2012. – № 3 (15). – С. 10 – 13.
4. **Основи экономической безопасности (Государство, регион, предприятие, личность)** / Под ред. Е. А. Олейникова. – М.: Интел-Синтез, 2011. – 288 с.
5. **Проскура В. Ф.** Формування засад забезпечення економічної безпеки на рівні держави, регіону, підприємства / В. Ф. Проскура, С. А. Жуков // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – 2011. – № 2. – С. 299 – 307.
6. **Стадник В. П.** Економічна безпека в системах ринкових трансформацій / В. П. Стадник // Економічні науки. Серія: Економіка та менеджмент. – 2012. – № 9. – С. 68 – 74.
7. **Шабінський О. В.** Територіальний рівень забезпечення системи економічної безпеки підприємств агросектора України / О. В. Шабінський // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства. – 2014. – Випуск 150. – С. 317 – 323.
8. **Barth R.** Corporate Social Responsibility in Europe: Rhetoric and Realities / R. Barth, R. Wolf. – London: MPG Books Group, 2009. – 376 p.

Науковий керівник – Петрова І. Л., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та маркетингу, Університет економіки та права «Крок» (Київ)

REFERENCES

- Barth, R., and Wolf, R. *Corporate Social Responsibility in Europe: Rhetoric and Realities*. London: MPG Books Group, 2009.
- Hudzynski, O. D. et al. *Upravlinnia ryzykamy ta ekonomichnoiu bezpekoiu* [Risk management and economic security]. Kyiv: IPK DSZU, 2010.
- Nemchenko, V. V. "Zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky pidpryemstva" [Ensuring economic security]. *Ekonomika kharchovoi promyslovosti*, no. 3 (15) (2012): 10-13.
- Osnovy ekonomicheskoy bezopasnosti (Gosudarstvo, region, predpriatie, lichnost)* [Foundations of Economic Security (state, region, enterprise identity)]. Moscow: Intel-Sintez, 2011.

Proskura, V. F., and Zhukov, S. A. "Formuvannia zasad zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky na rivni derzhavy, rehionu, pidpriemstva" [Formation of principles to ensure economic security at state, region, enterprise]. *Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav*, no. 2 (2011): 299-307.

Stadnyk, V. P. "Ekonomichna bezpeka v systemakh rynkovykh transformatsii" [Economic security systems market transformation]. *Ekonomichni nauky. Seriya "Ekonomika ta menedzhment"*, no. 9 (2012): 68-74.

Shabynskyi, O. V. "Terytorialnyi riven zabezpechennia systemy ekonomichnoi bezpeky pidpriemstv ahrosektora Ukrainy" [Territorial level of economic security systems agricultural sector of Ukraine]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu silskoho hospodarstva*, no. 150 (2014): 317-323.

Vorobiov, V. I. "Metodychni osnovy pobudovy kompleksnoi systemy ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva" [Methodical bases of an integrated system of economic security]. *Naukovi zapysky*, no. 1 (34) (2011): 38-43.

УДК 332.14:334.012.64:504.05

АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА ДИНАМІКИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ РЕГІОНУ

© 2015 БОНДАРЕНКО С. А.

УДК 332.14:334.012.64:504.05

Бондаренко С. А. Аналітична оцінка динаміки інноваційної діяльності промислових підприємств Одеської області для виявлення можливостей екологізації регіону

Метою статті є аналітична оцінка динаміки інноваційної діяльності промислових підприємств Одеської області для виявлення можливостей екологізації регіону. Проаналізовано сучасний стан інноваційної діяльності та інноваційної активності промислових підприємств Одеської області, що дало можливість виявити основні проблеми та ключові перешкоди на шляху впровадження екологічних інновацій для екологізації регіону. Установлено, що основною проблемою є невиважена політика фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств. Крім того, державний менеджмент знаходиться у критичному стані щодо здатності регулювання інноваційної діяльності у сфері природокористування. Зазначено, що в Одеському регіоні не працюють механізми стимулювання еколого-інноваційної діяльності, тому на промислових підприємствах екологічні інновації майже не впроваджуються. Обґрунтовано актуальність доповнення регіональної політики дієвими мотиваційними механізмами для забезпечення реалізації концепції екологічно-сталого розвитку на рівні суб'єктів реального сектора економіки. Запропоновано основні напрямки реалізації політики для забезпечення процесу екологізації регіону.

Ключові слова: екологізація регіону, екологічні інновації, інноваційна діяльність, інноваційна активність промислових підприємств, державне управління, еколого-інноваційна діяльність, державна екологічна інноваційна політика, регіон.

Рис.: 4. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 9.

Бондаренко Світлана Анатоліївна – кандидат економічних наук, докторант, Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України (Французький бульвар, 29, Одеса, 65044, Україна)

E-mail: lana.bond15@mail.ru

УДК 332.14:334.012.64:504.05

Бондаренко С. А. Аналитическая оценка динамики инновационной деятельности промышленных предприятий Одесской области для выявления возможностей экологизации региона

Целью статьи является аналитическая оценка динамики инновационной деятельности промышленных предприятий Одесской области для выявления возможностей экологизации региона. Проанализировано современное состояние инновационной деятельности и инновационной активности промышленных предприятий Одесской области, что позволило выявить основные проблемы и ключевые препятствия на пути внедрения экологических инноваций для экологизации региона. Установлено, что основной проблемой является невзвешенная политика финансирования инновационной деятельности промышленных предприятий. Кроме того, государственный менеджмент находится в критическом состоянии относительно способности регулирования инновационной деятельности в сфере природопользования. Указано, что в Одесском регионе не работают механизмы стимулирования эколого-инновационной деятельности, поэтому на промышленных предприятиях экологические инновации почти не внедряются. Обоснована актуальность дополнения региональной политики действенными мотивационными механизмами для обеспечения реализации концепции экологически устойчивого развития на уровне субъектов реального сектора экономики. Предложены основные направления реализации политики для обеспечения процесса экологизации региона.

Ключевые слова: экологизация региона, экологические инновации, инновационная деятельность, инновационная активность промышленных предприятий, государственное управление, эколого-инновационная деятельность, государственная экологическая инновационная политика, регион.

Рис.: 4. **Табл.:** 2. **Библ.:** 9.

Бондаренко Светлана Анатольевна – кандидат экономических наук, докторант, Институт проблем рынка и экономико-экологических исследований НАН Украины (Французский бульвар, 29, Одесса, 65044, Украина)

E-mail: lana.bond15@mail.ru

UDC 332.14:334.012.64:504.05

Bondarenko S. A. Analytical Estimation of Dynamics of Innovation Activities of Industrial Enterprises in the Odessa Region to Identify Opportunities for Ecologization of the Region

The article is aimed at an analytical estimation of dynamics of innovation activities of industrial enterprises of Odessa region to identify opportunities for ecologization of the region. The current state of innovation activity and innovation activeness of industrial enterprises in the Odessa region has been analyzed, which allowed to identify the main problems and key obstacles to implementing environmental innovation for ecologization of the region. It has been determined that the main problem is the undeliberate policy of financing the innovation activities of industrial enterprises. In addition, State governance remains in critical condition regarding the ability of regulating the innovation activities in the sphere of environmental management. It has been specified that the mechanisms for stimulating the environmental innovation are not effective in the Odessa region, that's why environmental innovation at the industrial enterprises are scarcely implemented. The relevance of supplement of the regional policy with effective incentive mechanisms to ensure the implementation of the conception of environmentally sustainable development at the level of entities of the real sector of economy has been substantiated. The main directions for implementing the policy to ensure the ecologization process in the region have been proposed.

Key words: ecologization of region, environmental innovations, innovation activity, innovation activities of industrial enterprises, governance, environmental-innovation activity, State environmental innovation policy, region.

Pic.: 4. **Tabl.:** 2. **Bibl.:** 9.

Bondarenko Svitlana A. – Candidate of Sciences (Economics), Candidate on Doctor Degree, Institute of Market Problems and Economic-Ecological Research of NAS of Ukraine (Frantsuzskyy bulvar, 29, 65044, Ukraine)

E-mail: lana.bond15@mail.ru